

مهریه را هم داده اند و هم گرفته اند...

هر کسی گفته مهریه را کی داده و کی گرفته دستش را بگیرد و به ستاد دپه مراجعه کنید تا کاملا توجیه شود که مهریه را هم خوب داده اند و هم خیلی خوب گرفته اند. مهریه را کی داده؟ کی گرفته؟ ... با اینکه این ضرب المثل و یا جمله غلط و کلیشه ای هنوز در فرهنگ ما شنیده می شود اما در واقع باید گفت که اتفاقا خیلی اوقات مهریه را هم خوب گرفته اند به نحوی که هم اکنون حدود ۲ هزار زندانی مهریه و نفقه در زندانهای کشور محبوسند! اما حقیقت آن است که مهریه مالی است که مرد هنگام وقوع عقد نکاح یا به عبارتی ازدواج، به همسر خود تقدیم می کند و مکلف است آن را بپردازد.

اگر فکر می کنید که مهر زن فقط سکه یا پول است اشتباه می کنید، زیرا شما می توانید مهر آنچه ارزش مالی یا اجتماعی داشته باشد، هر خود قرار دهید، مثل طلا، نقره، املاک، پول رایج، لوازم زندگی و حتی آموزش قرآن یا مهارتی ویژه... یا به تعریف حقوقی باید گفت که هر چیزی را که مالیت داشته و قابل تملک باشد می توان مهر قرار داد (ماده ۱۰۷۸ قانون مدنی)؛ امروزه بیشتر سکه طلا را مهر زن می کنند. به قول جهانشاهی و کیل دادگستری که در گفتگو با ما می گوید: این روش ثبت مهریه در کشور غلط است و نباید اجازه داد مردی که توانایی پرداخت مهریه پول را ندارد در رقی مهری دلخواست ثبت کند به امید اینکه همسرش را از دست ندهد یا اینکه اگر مهریه کم باشد به همسرش جسارت شده است! اما سوال این است چطور مردان به دلیل عدم پرداخت مهریه راهی زندان می شوند؟ اعسار مرد تأیید شود مهریه را باید دولت به زن پرداخت کند

بگذارید با قانون حمایت از خانواده صحبت کنیم. در فصل ازدواج، ماده ۲۲ قانون حمایت خانواده آمده است که اگر مهریه تا ۱۱۰ سکه تمام بهار آزادی یا معادل آن باشد وصل آن بر اساس ماده قانون محکومیتهای مالی الزامی است و اگر مهریه بیش از ۱۱۰ سکه باشد پرداخت آن مشروط به توانایی مالی زوج است. جهانشاهی می گوید: اگر مرد توانایی پرداخت مهریه کمتر از ۱۱۰ سکه را هم نداشته باشد در هر حال باید زندانی شود مگر اینکه بعد از زندانی شدن درخواست اعسار داده و دادگاه پس از بررسی به این نتیجه برسد که واقعا این آقا داماد هیچ آهی در بساط ندارد آن وقت این وظیفه

دولت است که این هزینه را از بیت المال تامین کند. اما آیا دولت اینقدر بودجه دارد این هزینه ها را پرداخت کند؟ تعیین اعسار هم البته به همین آسانی ها نیست و باید دو شاهد به اعسار مرد گواهی دهند و قاضی در این خصوص بسیار حساس و موشکافانه وارد می شود. اعسار مرد پذیرفته شود اصلا پایش به زندان نمی رسد علی اصغر حیدری و کیل دادگستری در گفتگو با ما می گوید: بر اساس قانون جدید محکومیتهای مالی که از مرداد ۹۴ اجرایی شده نیاز نیست مرد حتما زندان برود تا درخواست اعسارش پذیرفته شود بلکه می تواند طرف یک ماه از تاریخ ابلاغ اجراییه درخواست اعسار بدهد و اگر این کار را کرد و اعسارش پذیرفته شد دیگر زندان نمی رود.

با این حال اگر اعسار پذیرفته نشود باید زندانی مهریه در زندان بماند تا اینکه انجمن ها و نهادهای مردمی مانند ستاد دپه با کمک خیرین زندانیان مهریه را آزاد کنند در حالی که باز هم اولویت آزادی با زندانیان دپه در جرایم غیر عمد است چون آنها غیرعمد مرتکب جرم شده و در حبس هستند اما زندانی مهریه با علم و دانسته مهریه را تعیین و ثبت قانونی کرده است. مردی که ۲۰۰۰ سکه مهر زنش می کند اگر داشته باشد باید پرداخت کند حالا اگر مهریه بالای ۱۱۰ سکه باشد اول باید داماد ۱۱۰ سکه را پرداخت کند و اگر دادگاه تأیید کرد مرد تمکن مالی دارد با حکم دادگاه الباقی مهریه هم به نحوی باید پرداخت شود. اگر بخواهیم راحت تر بیان کنیم این است که مثلا مردی مهریه همسرش را ۲۰۰۰ سکه تعیین کرده و حالا زن مهریه را به اجرا می گذارد و اگر دادگاه به این نتیجه برسد مرد تمکن مالی دارد یا زوجه اموال مرد را به دادگاه معرفی کند تمام مهریه باید پرداخت شود و ۱۱۰ سکه ملاک نیست. البته بعد از بازداشت زوج می تواند درخواست اعسار کند یعنی اینکه به قاضی بگوید من واقعا اموال و درآمدی برای این پرداخت مهریه ندارم. قاضی وقتی به این نتیجه رسید متهم آزاد شده و مهریه تقسیم می شود.

مراحل بخشیدن مهریه همسر

اما یک موضوع دیگر هم اینجا مطرح است و آن اینکه زوجه در طول زندگی دلش بخواهد مهریه اش را به هر دلیلی ببخشد. اما این اقدام هم برای خودش راه و رسمی دارد. مثلا تا قبل از ثبت عقد امکان بخشش مهریه وجود ندارد. نکته دوم اینکه اصلا نیاز نیست به دادگاه مراجعه کنید مثلا همسر شما روی یک کاغذ می نویسد من مهریه خودم را به همسرم بخشیدم و بعد امضا و اثر انگشت می زند و این خودش مدرک است. با این حال داماد برای محکم کاری بهتر است

راهی دفترخانه اسناد رسمی شود و این کار را ثبت کند. این اقدام همان اقرارنامه ثبتی است و بعد از ثبت، نامه ای به دفتر ثبت ازدواج که قبلا آتجا ازدواجشان ثبت شده نوشته شده تا آنها هم در دفتر خود ثبت کنند و در عقدهنامه نوشته شود. اما این راه کمی درد سر دارد و اگر واقعا عروس خانم قصد دارد که مهریه اش را ببخشد، بهتر است با آقای داماد راهی دفتر اسناد رسمی شود و این کار را قانونی کند. محضردار اعتراف همسر برای بخشش مهریه را در قالب «اقرارنامه ثبتی» تنظیم می کند؛ البته کار به همین جا ختم نمی شود، زیرا برای محکم کاری باید نامه ای از آنجا برای دفترخانه رسمی ازدواج که عقد در آن مکان ثبت شده برده شود تا در آنجا مفاد نامه در «صفحه ملاحظات» عقدهنامه ثبت شود.

بخشش مهریه با اجازه پدر لطفاً
البته توصیه می شود خانمی که قصد دارد مهریه اش را به شوهرش ببخشد، بدون اجازه پدر این کار را انجام ندهد. در این راستا دفاتر اسناد رسمی در صورت اجازه پدر عروس خانم مهریه را به شوهر می بخشند و آن را ثبت می کنند. می دانیم که طبق ماده ۱۰۸۲ قانون مدنی شما از زمانی که عقد کردید و هنوز مُهر ازدواجتان

خشک نشده است، مالک مهرتان می شوید و می توانید هر دخل و تصرفی که خواستید در آن داشته باشید، اما اذن پدر در این مورد خاص لازم است هر چند این موضوع نه جنبه قانونی دارد و نه جنبه شرعی، اما دفاتر اسناد رسمی به دلیل اینکه گاهی این بخشش مهریه از روی اجبار یا از روی احساسات آتی رخ می دهد، این شرط را برای این موضوع می گذارند که یک شرط لازم نیست، اما از بروز مشکلات بعدی پیشگیری می کند.

مراقب باشید که ثواب می کنید. کتاب

نشویدا
اما گاهی زنی که با عشق رفته و مهرش را بخشیده کیاب می شود. فرض کنید دختری در دوره عقد مهریه اش را می بخشد و بعد از عروسی به هر دلیلی تمایلی به ادامه زندگی با همسرش ندارد و تقاضای طلاق می کند! در این میان چون زن خواهان طلاق است که در قانون به آن «طلاق خلع» می گویند، زن باید معادل مهریه یا مبلغی کمتر یا بیشتر از آن را به داماد پرداخت کند.

به این ترتیب زن برای رهایی از زندگی ای که تمایلی به آن ندارد نه تنها مهریه ای نمی گیرد، بلکه باید رقمی را نیز برای جدایی به مرد بپردازد. پس قبل از بدل و بخشش، کمی بیشتر تامل کنید. گاهی زن و مرد در زندگی آنقدر دچار اختلاف می شوند که زن می گوید «مهرم حلال جونم آزاد!» اما یک سوال اگر عروس خانم مهرش را ببخشد آیا واقعا طلاق به سرعت انجام شده و کار تمام است؟ اتفاقا کاملا در اشتباه هستید.

اصلا معلوم نیست بعد از بخشش مهریه مرد حاضر به طلاق همسر شود، یا زمان عده دوباره رجوع نکند! برای این که در این حوزه مشکلی ایجاد نشود، شرع و قانون راه آن را پیش بینی کرده است. بد نیست بدانید که طلاق «خلع» و «مبارات» دقیقا همین هدف شما را به طور کامل و بدون ضرر و خطر تامین می کند. در این نوع طلاق، زن و شوهر توافق می کنند در عوض مهریه یا کمتر یا بیشتر از آن از یکدیگر جدا شوند.

در این روش دیگر شوهر حق رجوع ندارد و به این ترتیب زن با بخشیدن مالی معادل مهریه، یا بیشتر و کمتر از آن به شوهر، او را راضی به طلاق می کند. البته اگر این بیزاری از ادامه

زندگی دو طرفه باشد، اما زن تقاضای طلاق بدهد باز هم باید مهریه اش را ببخشد تا این طلاق که مبارات نام دارد، جاری شود.

می فوام دوباره مهریه ام برگردد... هیچکار کنم؟

شاید شما هم از آن دسته از افرادی باشید که مهریه خود را بخشیده و اکنون پشیمان شده اید و برایتان این سوال پیش آمده است که راه بازگشت دارید یا خیر؟ باید بگویم چند فرض را باید در نظر بگیرید:

۱. اگر زن به مرد بگوید که وی تکلیفی برای پرداخت مهریه ندارد، مرد دیگر این تکلیف را نخواهد داشت.

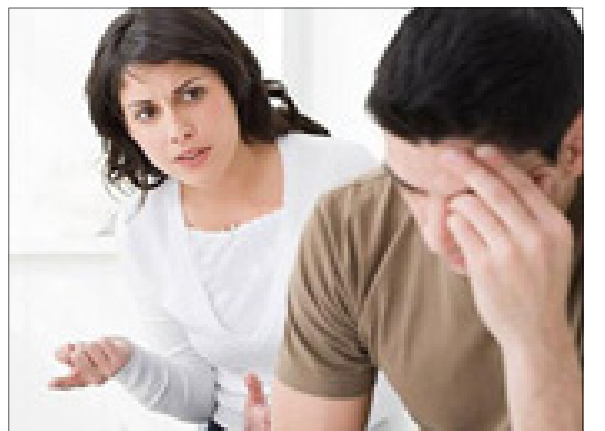
۲. تصور کنید زن مهریه را به مرد ببخشد (هبه کند)، باید این لفظ را بگوید که «من مهر خود را به تو بخشیدم» در این حالت، تکلیف مرد در پرداخت مهریه به طور کامل از بین نمی رود، زیرا زن می تواند تحت شرایطی از این هبه برگردد و مهریه خود را مطالبه کند. البته این مسئله مشروط بر این است که زن، طی قرارداد دیگری، این حق را از خود نگرفته باشد، وگرنه راه دیگری وجود ندارد.

یک وکیل دادگستری، بیمه مهریه را اجباری

تکلیف
حسن عرب و کیل پایه یک دادگستری در گفتگو با مهر می گوید: یک پیشنهاد دارم و آن هم این است که موضوع بیمه مهریه کمی متفاوت تر و بهتر اجرایی شود. امروزه شرکتی بیمه ای در کشور اقدام به ارائه خدمات بیمه ای می کنند و چند سالی است که بیمه مهریه را در برنامه های خود قرار داده اند اما این مسئله به دلایل نامعلوم متوقف شد که بهتر است قوه قضائیه برای پیشگیری از وقوع جرم و زندان زدایی روی اجباری کردن این مهم پیش قدم شود.

وی افزود: مهریه با حداقل ۱۱۰ سکه بسیاری از مشکلات زوجین را حل کرد و امروز مهریه چه قبل ازدواج و چه بعد ازدواج به عنوان یک ابزار تهدید تبدیل شده است و دختر به دنبال مستحکم کردن جایگاه خود در زندگی مشترک هست. حالا از سویی مرد در ترس مهریه در کل جریان زندگی گیر کرده که منشا برخی اختلافات خانوادگی از همین مهریه شروع می شود. راهکار چیست؟ چگونه زن و مرد را از کابوس مهریه نجات دهیم؟ معتمد باید موضوع مهریه را با ساز و کارهای قانونی حل کنیم و زوجین بدون دغدغه و نگرانی سر سفره عقد بشینند و بدون ترس و واهمه به زندگی ادامه دهند.

اشتباهاتی که زن ها در مقابل مردان مرتکب می شوند

است با صدای بلند هم از آن شکایت کنند، درحالی که مردها گله و شکایت خود را «درون ریزی» می کنند.

مردها چه برخوردی می کنند؟
هنگامی که مردی شاهد است زنی افکار و احساسات منفی خود را با صدایی بلند بیرون می ریزد، نمی داند این روشی است برای تخلیه روانی و احساسی او. مردها حتی نمی توانند درک کنند چگونه همسرشان با همین حرف زدن در جهت حل و فصل مشکل خود قدم برمی دارد.

این حالت مردها را سرد کرده و باعث می شود فرض را بر این بگذارند که همسرشان تا ابد به صحبت کردن ادامه خواهد داد، چون نمی توانند راه حلی برای مشکل خود بیابند، احساس می کنند مسئول هستند مشکل را حل کنند و به کمک اوشتابند.

به تفاوت ها احترام بگذارید
خودتان مشکل را حل کنید
شاید این تفاوت ها آزاردهنده باشد اما وقتی بدانید که موضوع، اخلاق شخصی شریک زندگی شما نیست و در میان همه هم جنس های دیده می شود، با آرامش می توانید راه حلی پیدا کنید. ما این سه راه را پیشنهاد می کنیم: نحوه تفکر با صدای بلند که خصیصه زنان است را برای همسران توضیح دهید. به او بگویید او و نحوه تفکرش درباره مسائل را هم درک می کنید. منظورم این نیست که زن ها نباید با صدای بلند فکر کنند، اما صحبت با همسران در این باره می تواند شرایط را راحت تر کند.

هنگامی که راجع به مشکلی با همسران صحبت می کنید، به او وقت بدهید به راه حلی برسید. تصور کنید با همسر خود مشغول برنامه ریزی برای تعطیلات تان هستید و می خواهید به این نتیجه برسید که آیا پنجشنبه شب حرکت کنید یا جمعه صبح؟ روش نادرست: با صدای بلند فکر می کنید و مزایا و مضرات هر یک را به تفصیل برمی شمردید و این فشار را به همسران می آورید که فوراً به شما جواب دهد.

روش درست: اطلاعات را با همسران در میان می گذارید و از او می پرسید که: «آیا دوست داری راجع به آن صحبت کنیم یا ترجیح می دهی کمی فکر کنی و جوابت را بعداً به من بدهی؟» این حالت به همسران فرصت می دهد بدون احساس جبر و ترس از اینکه مبادا پاسخ غلطی بدهد، با وقت کافی، راجع به اطلاعات داده شده تامل کند. دادن این حق انتخاب به همسران که چه وقت پاسخ دهد، در او این احساس را به وجود می آورد که آزاد است، به علاوه از طرف شما هم احساس کنترل و تحت فشار بودن نخواهد داشت.

واکنش اغلب مردها در مواجهه با زن های فرایند مدار درست به این شکل است: «زن ها واقعا زیاد حرف می زند!» منظور واقعی یک مرد از این حرف، این است که زن ها بیش از آنچه مردها دوست دارند و مایل هستند بشنوند، افکار و احساسات خود را به زبان می آورند. برای ما زن ها این حالت کاملا طبیعی است، درحالی که برای مردها کمی زیادی به نظر می رسد. آنها نمی توانند شاهد تمام روند حل مسئله باشند و از زن ها هم انتظار دارند که مثل خودشان در خفا فکر کنند، تصمیم بگیرند و تنها در حضور جمع این تصمیم را «اعلام» کنند.

پرو سر اصل مطلب
تا به حال برای تان پیش آمده هنگامی که دارید افکار و احساسات خود را ابراز می کنید، شوهرتان در صندلی خود «وول» بخورد و درحالی که بی صبر و کم طاقت شده به شما بگوید: «عزیزم می شه زودتر بروی سر اصل مطلب؟» در این شرایط چه فکری درمورد همسران و نگاهی که به شما دارد، می کنید؟ در چنین شرایطی احتمالا احساس می کنید نمی توانید به صحبت های شما گوش کنید و برای احساسات تان اهمیتی قائل نیست، اما احساس واقعی او این است که شما او را با این صحبت های طولانی شکنجه می کنید. اما نگران نباشید. اگر درک بهتری از آنچه در ذهن خودتان و همسران می گذرد پیدا کنید و تفاوت های میان مرخی ها و ونوسی ها را بشناسید، تحمل موضوع و پیدا کردن راه حل میانه برای تان آسان تر خواهد شد.

شاید حال که می دانید مردها راه حل مدار هستند، بتوانید موضوع را بهتر درک کنید. مردها در هر مورد به دنبال «اصل مطلب» و «لب کلام» هستند. آنها دوست دارند احساس واقعی شما را ظرف تنها تپس و پنج کلمه یا حتی کمتر بشنوند. آنچه مردها نمی توانند درک کنند، این است که صرف صحبت درباره احساسات برای ما زن ها بخشی از فرایند حل و فصل آن احساسات است و اینکه خود صحبت کردن به ما کمک می کند تماس و درک بهتری از احساسات مان داشته باشیم. مردها می خواهند این فرایند را اول در سرشان طی کنند و بعد به نتیجه و راه حل برسند اما زن ها فرایند مدارتر بوده و حین همان صحبت کردن به راه حل می رسند.

اشتباه هایی که نباید مرتکب شد
زن ها با صدای بلند از مشکلات شان شکایت می کنند و فراموش می کنند، بگویند: برای یافتن راه حل چندتا هم عاجز و درمانده می بینند. به همین خاطر مردها، زن ها را متهم می کنند که نق نقو هستند و زیاد از حد گله و شکایت دارند. برخی زن ها در پاره ای اوقات بازی «قربانی» را انجام می دهند. مدام نق می زند و برخی تغییر شرایط زندگی یا حل مشکلات شان تلاش نمی کنند و برخی دیگر مسئولیت مشکلات خود را به عهده می گیرند. گرچه ممکن

به یاد دارم مردی می گفت: «ما مردها احتیاج داریم روی مسائل کمی بیشتر تامل کنیم. در ضمن مردها این کار را هم در سکوت انجام می دهند.» واقعیت این است که مردها فرایند تفکر را درونی کرده و فقط نتیجه پایانی را با شما در میان می گذارند و همین تفاوت به ظاهر کوچک با شما می تواند جرقه بسیاری از مشکلات را در زندگی مشترک تان برزند.

مردها راه حل مدارند
ممکن است برای زن هایی که عادت کرده اند در لحظه بلندبلند فکر کنند و در همان زمان تصمیم شان را بگیرند، شیوه برخورد آقایان با مشکلات عجیب و حتی غیرقابل تحمل به نظر برسد اما این سکه روی دیگری دارد و بد نیست بدانید که مردها هم به این تفاوت با چنین نگاهی نگاه می کنند. واقعیت این است که مردها راه حل مدار هستند. آنها ترجیح می دهند فقط هنگامی خود را ابراز کنند که پاسخ یا راه حل را از قبل بدانند.

از آنجا که این کار را هم در سکوت انجام می دهند، هنگامی که نظری از آنها می خواهید یا راجع به رابطه تان سوالی می کنید، این طور جواب می دهند: «بگذار راجع به آن فکر کنم. مردها دوست ندارند جوابی به شما بدهند که اشتباه باشد. هنگامی که برای نوشتن این کتاب با مردها مصاحبه می کردم، همیشه در مقابل پرسش هایم کمی وقت می خواستند، انگار که باید حتما پاسخ درستی بدهند. این بود که سریعاً می گفتند: «اجازه دهید کمی راجع به آن فکر کنم.»

اشتباه هایی که زن ها مرتکب می شوند
یکی از بزرگ ترین اشتباهاتی که ما زن ها در مقابل آقایان انجام می دهیم این است که با صدای بلند فکر می کنیم. همین اتفاق باعث می شود که یک مرد در جلسه مشاوره به راحتی بگوید: «از اینکه همسرم دهانش را باز می کنه و هرچی توی سرش می گذاره را با صدای بلند بیرون می ریزه بدم میاد!» یا اینکه این موضوع به عنوان یکی از اصلی ترین مشکلاتی که با همسرش دارد، مطرح کند: «می دونید چه چیزی من را خیلی عصبانی می کنه؟ وقتی زن ها از یک یک مراحل حل مشکل با صدای بلند می گذرنند. تمام کارهایی که باید آن روز انجام بدهند را لیست می کنند. این باعث می شه از اتاق فرار کنم.»

نظیر این گفته ها را بارها در مصاحبه هایم با مردها شنیده ام. مشکل تفاوت هایی است که بین مردها و زن ها وجود دارد. مردها «راه حل مدار» و زن ها «فرایند مدار» هستند. زن ها یک یک مراحل تفکر خود را با صدای بلند طی می کنند. ممکن است زن ها حتی متوجه نباشند که چنین رفتاری می کنند.

مردها چطور واکنش نشان می دهند؟